

Pevka Štefka Poličeva

*Na tržaškem odru
med prvo vojno*

»Rojena sem bila v Trstu (17. novembra 1893) — Lepuševa — vzgojena in vzrasla sem v Trstu,« piše o sebi. »Splošno ljudsko šolo« je obiskovala od 1900 do 1907, meščansko pa od septembra 1907 do julija 1910. Takoj zatem se je pri Tržačanu E. de Filippiju učila petja (1910 do 1912), hkrati je obiskovala dramatično šolo režiserja Lea Dragutinovića — (»Dragutinović me je uvedel na gledališke deske«). 1911 je bila angažirana pri tržaškem slovenskem gledališču (»Dramatično društvo v Trstu« in »Slovensko gledališče v Trstu«), kjer je v letih 1911 do 1914 odigrala in odpela okrog petindvajset dramskih, opernih in operetnih vlog. (Snaha v Vojnovičevi igri »Smrt majke Jugovičev«, Angele v Bissonovem »Kontrolorju spalnih voz«, princesinja Negroni v igri V. Hugoja »Lukrecija Borgia«, Ana v Gorkega »Na dnu«, markiza Doulance v Bernsteinovem »Viharju« itd.; Anica v Webrovem »Čarostrelcu« in najmanj deset večjih

Leta 1928

operetnih vlog; glej plakate v SGM). Po razpustu gledališča 1914 je odšla na Dunaj in se učila petja pri Rosi Papier-Baumgartnerjevi, a se je zaradi vojne že v začetku 1915 vrnila v Trst. (Podatek v Slovenskem gledališkem leksikonu 1972, II. str. 531, ki pravi, da je bila dve leti na Dunaju, je napačen.) 1. septembra 1916 (in ne 1918 kot piše v SGL) je bila angažirana v Osijeku, kjer je ostala do 1. avgusta 1924 (v tem času je tudi gostovala v Novem Sadu in Zagrebu), ko je odšla na enoletno službovanje v Opero beograjskega Narodnega gledališča in je hkrati pela še v privatnem operetnem gledališču V. Trinskega prav tam. 1. avgusta 1925 je podpisala svoj zadnji, do upokojitve (31. julija 1946 oz. do 1. novembra 1948) trajajoči angažma v Operi Narodnega gledališča v Ljubljani. Svoje pevsko znanje je še in še izpopolnjevala tako pri J. Betettu v Ljubljani kot pri F. Župevcu v Zagrebu in pri prof. E. Bevilaqui v Trstu. »Po prevratu sem pela na mnogih jugoslovanskih odrih operne in operetne vloge,« pripoveduje o sebi v »uradnem« življenjepisu (personalna mapa Š. Poličeve v SGM). »Rada pojem tudi v Operi in tole so moje najljubše operne vloge: Lola v Cavallerii rusticani, Jutka v Daliboru, Marinka v Prodani nevesti, Suzana v Figarovi svatbi, Dorotka v Švandi dudaku, Musetta v Bohème in druge. Toda mojemu temperamentu in značaju najbolj ugajajo živahne operetne vloge, ki jih pojem iskreno rada iz svojega prepričanja in vere v potrebo operetne kulture.« Res, tu je bilo njeno najuspešnejše področje, ki jo je v nemalo vse od tržaških začetkov do zadnjega prepevanja pred slovesom od opernih desk. Naši »prvi operetni divi« (S. Samec, Gledališki list Opere, Ljubljana, 1973/74, št. 4) ni bilo prav, »da je bila opereta nekakšna pastorka«, saj ni le reševala finančnih težav Opere med obema vojnama, ampak je znala — pevka sama in nji tako ljuba opereta — »manj zahtevnemu občinstvu nuditi odrski užitek in ga s tem postopoma navajala tudi na opero« (S. Samec, kot prej). V času svojih najboljših moči je delala vestno in čezmerno. V februarju 1929 piše upravi: »Moram

razen napornih skušenj peti tri, štiri, da celo petkrat zaporedoma, navadno prav težke in glavne partije. Često se zgodi, da moram peti tudi dvakrat v istem dnevu« (pismo v SGM v mapi z uradnimi dopisi Š. Poličeve). Publika jo je, ko je bila na vrhu slave, hrupno sprejemala, potem pa jo tudi — ko sta ji opešala glas in umetniška moč — tudi surovo odklanjala. V njeni personalni mapi je obležal s svinčnikom popisan listič (iz l. 1946 ali 1947, ko je bila reaktivirana) s tole bridko vsebino: »Upravnik gledališča poroča, da je dobila Poličeva dekret, toda ni sposobna za nastope postane škandal kadar nastopi! Prosi za razrešnico.« Brutalno, a ne neobičajno. Vendar nam pravična smrt dopušča širši razgled, ki potrjuje oceno S. Samca: »Priznati ji moramo,« je zapisal, »da je v svoji dobi delovno in tudi umetniško do kraja izpolnila svojo gledališko dolžnost.«

Umrla je 7. avgusta 1978, ko ji je bilo petinosemdeset let, sedemindvajset let po smrti svojega življenjskega in umetniškega tovariša Mirka Poliča, velikega skladatelja, dirigenta in gledališkega ravnatelja.

Štefka Polič

La chanteuse Štefka Polič fut née en 1893 à Trieste où elle avait fait les études de chant. Elle s'est perfectionnée à Vinne et chez le célèbre chanteur slovène Julij Betetto. Elle travaillait depuis 1911 jusqu'à sa retraite en 1946 à Trieste, à Osijek, à Belgrade et à Ljubljana. Elle consacra la majeure partie de sa carrière à l'opérette. Elle écrivit elle-même que ce sont surtout les rôles vivantes d'opérette qui conviennent le plus à son tempérament quoiqu'elle aimât bien les rôles des opéras. Elle était très occupée mais disciplinée. Elle était convaincue que le public moins exigeant commence à aimer la musique plus sérieuse et l'opéra à travers l'opérette. Elle mourut à l'âge de 85 ans, le 7 août 1978.